

ARC21 Award: drie kanshebbers.

Binnenkort wordt bekend gemaakt wie deze belangrijke architectuurprijs zal ontvangen. Er zijn drie nominaties voor de ARC21 Architectuur Award. De jury, onder leiding van Michiel Riedijk, selecteerde drie projecten: Museum depot Boijmans Van Beuningen in Rotterdam en twee projecten in Amsterdam, het Spaarndammerhart en de nieuwe Rechtbank.

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand (Rotterdam)

Pas geopend begin november staat de "glanzende bloempot" in Rotterdam reeds op de nominatielijst van ARC21. De heren en dames van MVRDV werkten jaren aan de uitbouw van een succesvol bureau waarbij steeds werd gezocht naar mediageile verschijningen en dit in naam van creativiteit. Dat opdrachtgevers spektakel vragen om in de media te komen begrepen deze heren en dames bijzonder goed. Architectuur moet een vorm van exhibitionisme zijn, moet opvallen en schreeuwerig zijn zoals de reclame en de mode. Hun project voor Hannover 2000, het Nederlands paviljoen, stond meer dan 20 jaar ongebruikt als een ruïne te prijken op het expositieterrein van deze Duitse stad. Wat gepresenteerd werd als een gestapeld NL landschap bleek ongeschikt voor een herbestemming terwijl deze inzending een zeer grote media-aandacht kreeg.

Deze spiegelteent in Rotterdam heeft bovenaan wat boompjes om de binding met de natuur te beklemtonen. Wie aan de gevels en op daken geen groen meer voorziet is achterhaald. Dit had Mario Botta reeds bedacht bij zijn "ronde" kathedraal in Evry nabij Parijs, natuur als grafisch accentje. Iedereen weet dat het bedenken van een rond gebouw een gemakkelijke oplossing is om dat men zeker geen gevel moet ontwerpen. Het gebouw krijgt een uniforme verschijning en om de aanwezigheid van het volume te elimineren wordt alles bedekt met reflecterend materiaal. Schitterend was de sculptuur "Cloud Gate" van de Britse kunstenaar Anish Kapoor in Chicago. Vijftienjaar na Chicago heeft nu ook Rotterdam een fotogeniek object dat binnenkort op alle toeristische folders zal prijken. Dat men in Rotterdam kiest om een depot niet meer in kelders onder te brengen valt te begrijpen. Er werd gekozen voor een verschijning die gericht is op effect en om veel selfies te kunnen nemen. Architectuur die in de eerste plaats wil opvallen door de omgeving het laten weerkaatsen en liefst met een vervorming zoals bij de oude fooraatracties. Het is een gebouw dat de eigen zeggingskracht ontloopt en kiest voor het simpel effect.

Foto's Marc Dubois

De positie van de opdrachtgever

Architectuur staat niet los van de opdrachtgever. Een museumdirectie die zomaar één van de topmusea in Nederland sluit voor een onbeperkt aantal jaren is op zich reeds bedenkelijk. Gallerie dell'Accademia in Venezia bleef open tijdens de ingrijpende en complexe verbouwing. Het gepresenteerde project van MECANOO voor Boijmans Van Beuningen werd met weinig enthousiasme ontvangen en op budgettaire vlak zijn er ook veel vragen.

Anderzijds wil Rotterdam het gebouw slopen van Robbrecht & Daem Architecten dat er maar twintig jaar geleden werd opgetrokken. Men mag de vraag stellen of Rotterdam echt zoveel geld heeft om dat voorbeeldig project zomaar af te breken en te laten vervangen door "een beglaasd aquarium" dat het beeld oproept van wat eens de beglaasde cafetaria was. Robbrecht & Daem zijn vertrokken van het idee om de ingang te situeren aan de bestaande binnenkoer met de gevels uit de jaren dertig. Die koer werd zo een buitenkamer, een atrium voor de toegang van het museum. Het voorstel van MECANOO negeert dit uitgangspunt van een tussengebied tussen straat en inkom museum.

Twee andere kanshebbers

Deze zijn: Spaarndammerhart, Amsterdam – Korth Tielens Architecten & Marcel Lok_Architect en de nieuwe rechtbank in Amsterdam van KAAN Architecten. De Spaarndammerbuurt in Amsterdam is de locatie met hoogtepunten van de Amsterdamse School. Het recent project bestaat uit 80 woningen in een mix van koop, markthuur en sociale huur. "Geen kitscherige kopie, maar een eigentijdse interpretatie" is de titel van het artikel van Marieke Giele, vakredacteur van het tijdschrift en website van *De Architect*. Dit zeer kwalitatief woningbouwproject heeft niets van opzichtigheid zoals het Depot in Rotterdam.

De Rechtbank is opgetrokken in vervanging van het verouderde justitieflexcomplex aan de Zuidas van Amsterdam. Met een oppervlakte van bijna 50.000 m² is het gebouw het grootste gerechtsgebouw van Nederland. Op de website van De Architect is er tekst van Vincent Panhuysen, project architect, hoe dit project tot stand is gekomen. Zoals bij de andere projecten van KAAN bezit ook dit een heldere structurele opbouw en verschijning. Het project is een bewijs dat hoge kwaliteit kan bekomen worden binnen een vaak vervloekte pps formule.

Op de website van De Architect een uitvoerige toelichting bij de drie projecten. Op YouTube ook een korte presentatie door de juryvoorzitter Michiel Riedijk. Vorig jaar kreeg Neutelings Riedijk architecten de ARC20 Award voor de Gare Maritime in Brussel.

Marc Dubois

November 2021